

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Anatolie Țurcan și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui

Rotaru Iurie xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.07.2017 - 07.11.2017;

Instanță de apel: 30.11.2017 - 31.01.2018;

Instanță de recurs: 04.05.2018 - 20.06.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni sediul Central din 07 noiembrie 2017, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Rotaru Iurie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.361 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 250 unități convenționale, echivalentul a 12 500 lei.

Cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 2 260 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Rotaru Iurie la 25 aprilie 2017, ora 10:00, la punctul de trecere PTF „Sculeni”, direcția ieșirea din Republica Moldova, s-a prezentat pentru efectuarea formalităților la traversarea frontierei de stat cu automobilul de model „Mercedes Sprinter” cu n/î xxxxx, prezentând la control pe automobilul indicat mai sus cartea verde seria și nr. MD/10/DA 00953748, eliberată de compania „DONARIS GROUP”.

Conform raportului de expertiză nr.284 din 20.06.2017 s-a constatat că, conținutul inițial al rubricii cu nr.3 „Valabilitatea-Valid” de pe blancheta cărții internaționale de asigurare pentru autovehicule „Carte Verde” original și duplicat cu seria și nr. MD/10/DA 00953748, pe mijlocul de transport de model „Mercedes 313 CDI” n/î xxxxx, valabilitatea 13.02.2017-12.02.2018 eliberată de către compania de asigurări „DONARIS GROUP” S.A. mun. Chișinău, Republica Moldova, a fost modificat pe cale mecanică (răzuire).

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea din contul lui Rotaru Iurie a cheltuielilor judiciare în sumă de 2 260 lei.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță neîntemeiat a decis neîncasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, fără a stabili circumstanțe ce ar determina eliberarea condamnatului de la plata cheltuielilor judiciare potrivit art.229 alin.(3) Cod de procedură penală și fără a specifica dacă acestea se trec în contul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect și legal a statuat, că raportul de constatare tehnico-științifică și raportul de expertiză sunt probe care de rând cu celelalte acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării au menirea a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia.

Astfel, este obligația acuzării în calitate de autoritate a statului de a acumula probele necesare ce demonstrează vinovăția și identifică persoana vinovată în comiterea unei infracțiuni.

Deci, prima instanță întemeiat a reținut obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului - în cazul dat a cheltuielilor pentru raportul de constatare tehnico-științific și raportul de expertiză.

Subsidiar, instanța de apel a indicat că, apelantul a făcut o interpretare extensivă a dispozițiilor art.227 Cod de procedură penală, care expres stabilește din ce sunt constituite cheltuielile judiciare și în special pct.4) alin. (2) al respectivului articol.

5. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale, cu trimitere la prevederile art.art.142 alin.(1), 227, 228 alin.(3), 229 alin.(1) Cod de procedură penală, a invocat că, este neargumentată poziția instanței de apel privind neîncasarea de la Rotaru Iurie în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 160 lei pentru raportul de constatare tehnico-științifică și 2 100 lei pentru raportul de expertiză.

6. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de

drept formal și material.

Colegiul reține că recurentul invocă temeiul pentru recurs prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia doar din considerentul că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a respins solicitarea din cererea de apel cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 2 260 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 260 lei, suportate pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică și expertizei blanchetei cărții internaționale de asigurarea pentru autovehicule „Carte Verde”.

Astfel, art.227 alin.(2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin.(3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art.228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;

2) cheltuielile de cazare;

3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;

4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal conchide, că suma de 2 260 lei a fost necesară pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică nr.253 din 25.05.2017 (f.d.23-27), dispus prin demersul organului de urmărire penală din 25.04.2017 (f.d.21) și expertizei tehnice a documentelor nr.248 din 20.06.2017 (f.d.35-39), dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 12.06.2017 (f.d.32), or, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natură de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică și expertizei blanchetei cărții internaționale de asigurare pentru autovehicule „Carte Verde”, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescrisă la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui *Rotaru Iurie xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 iunie 2018.

Președinte
Judecători

Nadejda Toma
Anatolie Țurcan
Vladimir Timofti